

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 13C/102/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8113211349
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 11. 2019
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Peter Revický
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2019:8113211349.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobcu: I. C., L.: XX.XX.XXXX, G. XX, D., zastúpeného JUDr. Jánom Klimekom, advokátom, Sládkovičova 8, Prešov, proti žalovaným: X. G. D. M., I. XX, D., X. W. E. C., L.: XX.X.XXXX, I. XX, G. S. X. I. G., L.: X.X.XXXX, C. D. X, D., žalovaní v 2. a 3. rade zastúpený spoločnosťou Vojčík & Partners, s.r.o., Rázusova 28, Košice, o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze, takto

rozhodol:

Žalobu **z a m i e t a** .

Žalovaný v 2. a v 3. rade **m a j ú** voči žalobcovi nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, o ktorých výške rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozsudku samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

Vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade náhradu trov konania stranám **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou doručenu súdu 17.4.2013 sa žalobca domáhal, aby súd určil, že opakovaná členská schôdza G. D. M. D. D. D., A. I. Č.. XX (žalovaného v 1. rade), konaná dňa 12.12.2012, nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je vo všetkých bodoch neplatné, a zaviazal žalovaných v 2. a 3. rade zaplatiť mu náhradu trov konania.

2. Žalobu odôvodnil tým, že žalovaný v 1. rade je registrovaný na Obvodnom lesnom úrade v G. v registri spoločenstiev ako pozemkové spoločenstvo s právnou subjektivitou. Členmi tohto spoločenstva sú osoby, a to podieloví spoluvlastníci k nehnuteľnostiam pôvodne vedeným na LV č. XXX, T. Ú.X. M., S. P. L. B. Č.. XXX. G. D. M. má prijaté stanovky, podľa ktorých sa riadi jeho činnosť. Žalobca tvrdil, že v zmysle stanov a zákona č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách predseda spoločenstva zvolal valné zhromaždenie na deň 12.12.2012. Valné zhromaždenie sa začalo, ale pri prvých bodoch programu došlo zo strany žalovaného v 2. rade k fyzickému útoku a napadnutiu člena výboru pozemkového spoločenstva I. C. (žalobcu), a preto predsedajúci (pozn. súdu: bez toho, aby žalobca konkrétnejšie označil túto osobu a spôsob jej ustanovenia do funkcie predsedajúceho) údajne túto schôdzu prerušil, keďže E. C. (žalovaný v 2. rade) roztrhal písomné materiály v súvislosti s vedením schôdze. Dodal, že predsedajúci odročil valné zhromaždenie na deň 14.12.2012 (pozn. súdu: bez toho aby bolo zrejmé ako presne sa tak malo stať, pričom pokiaľ ide odročenie VZ predsedajúcim bez hlasovania prítomných - tento pojem a možnosť, resp. oprávnenie, podmienky, predpoklady a spôsob odročenia VZ predsedajúcim, resp. prerušenia VZ predsedajúcim - keďže žalobca používa oba tieto pojmy - a stanovenia nového resp. iného než v písomnej pozvánke uvedeného termínu VZ, či už na základe rozhodnutia členskej schôdze alebo vlastného oprávnenia predsedu - v listinách predložených súdu upravená nie sú). Prezenčná listina (č.l. 17), ako bolo doplnené na pojednávaní (č.l. 138), pritom potrhaná nebola. Mali byť potrhané resp.

pokrivané iné nešpecifikované listiny. Ďalej žalobca tvrdil, že po tomto incidente členovia spoločenstva a účastníci VZ I. M., I. C., G. K. S. C. K. odišli z valného zhromaždenia, a že žalovaní v 2. a 3. rade preto organizovali pokračovanie valného zhromaždenia, ktoré nazvali ako opakovaná členská schôdza z toho istého dňa, o čom zriadili prezenčnú listinu, z ktorej vyplýva, že na ňom sa zúčastnili tí členovia, ktorí majú spolu 66 podielov, a teda aj tento počet hlasov. Žalobca uviedol, že v zmysle stanov (článku 10. ods. 3) a § 19 ods. 2 zák. č. 181/1995 Z.z. členská schôdza je uznášaniaschopná, ak je prítomných viac ako 50 % všetkých členov pozemkového spoločenstva, t.j. 82 hlasov (pozn. súdu: uvedené, so spojkou rovnosti „t.j.“, je ako celok nezrozumiteľné, keďže počet členov a počet hlasov sú dve rozdielne veci, členovia môžu mať rôzny počet hlasov, a určovanie prítomnosti väčšiny členov pri posudzovaní uznášaniaschopnosti teda nesúvisí s určitým počtom prítomných hlasov), a že počet podielov a tým aj hlasov vyplýva z LV č. XXX. Mal za to, že na konanie VZ a na prijatie uznesení je potrebné, aby bolo prítomných a hlasovalo toľko členov pozemkového spoločenstva, ktorí majú spolu 82 hlasov, a že tzv. opakovaná členská schôdza mala iba 66 hlasov. Napriek tomu žalovaní v 2. a 3. rade predložili na Obvodný lesný úrad G. návrh na zápis zmeny zapísaných údajov do registra pozemkových spoločenstiev.

4. Žalobca ďalej dodal, že ohľadne konania valných zhromaždení pozemkového spoločenstva obdobná situácia už vznikla pri konaní VZ dňa 14.11.2012, a žalovaní v 2. a 3. rade rovnako podali návrh na vykonanie zmien v registri spoločenstiev, a preto ohľadne VZ zo dňa 14.11.2012 podal žalobu na súd o neplatnosť uznesenia členskej schôdzy z uvedeného dňa (s tým, že konanie bolo vedené na tunajšom súde pod sp. zn. 21Cb/322/2012 - kde žalovaní v 2. a 3. rade uznali, že VZ v tento deň nebolo uznášaniaschopné, a so žalobou súhlasili). Uviedol, že vzhľadom na takýto stav Obvodný lesný úrad v G. rozhodnutím zo dňa 22.3.2013 prerušil konanie vo veci návrhov na vykonanie zmien v registri pozemkových spoločenstiev, a to ako návrhu zo dňa 26.11.2012 a z 1.2.2013. Žalobca tvrdil, že vzhľadom na to, že v rámci správneho konania správny orgán nepreskúmava listiny pripojené k návrhu na vykonanie zmien (pozn. súdu: nie je zrejmé z čoho by mal takýto záver vyplývať, vid' práve naopak typicky napr. aj katastrálne konanie), ako člen spoločenstva a člen výboru spoločenstva má naliehavý právny záujem na tom, aby zápis zmien podaný žalovanými v 2. a 3. rade nebol vykonaný, keďže tzv. opakovaná členská schôdza nebola uznášaniaschopná a nemohla prijať platné uznesenia, a tým má daný naliehavý právny záujem na vyslovení neplatnosti uznesenia z valného zhromaždenia zo dňa 12.12.2012.

5. Žalovaní v 1. rade zastúpení I. M. ako predsedom výboru pozemkového spoločenstva so žalobou súhlasil. Uviedol, že v zmysle stanov pozemkového spoločenstva VZ dňa 12.12.2012 nebolo uznášaniaschopné pre nedostatočný počet členov, ktorých počet by bol prevyšoval 82 hlasov. Tvrdil, že žalovaní v 2. a 3. rade svojvoľne zvolávajú VZ, podávajú návrhy na registráciu na Obvodný lesný úrad a blokujú riadny chod pozemkového spoločenstva.

6. Žalovaní v 2. a 3. rade so žalobou nesúhlasili. Poukázali na nesúlad stanov so zmluvou o založení pozemkového spoločenstva. Uviedli, že G. D. M. (žalovaný v 1. rade) bolo založené zmluvou o založení pozemkové spoločenstva podľa zák. č. 181/1995 Z.z. o pozemkových spoločenstvách ďalej len „ZoPS“), ktorá bola podpísaná všetkými členmi tohto spoločenstva a ktorých zoznam tvorí neoddeliteľnú súčasť zmluvy. Článok 4 tejto zmluvy s názvom „Členská schôdza“ vymedzuje členskú schôdzu ako najvyšší orgán spoločenstva a rozoznáva medzi riadnou členskou schôdzou a opakovanou členskou schôdzou. Poukázali na to, že v zmysle uvedeného článku (okrem iného) platí, že: „ Ak nie je členská schôdza uznášaniaschopná, výbor zvolá do 30 dní opakovanú členskú schôdzu. Opakovaná členská schôdza je uznášaniaschopná, ak je prítomná nadpolovičná väčšina členov pozemkového spoločenstva. Materiály a uznesenia predkladané na členskú schôdzu na schválenie sú schválené, ak ich schváli nadpolovičná väčšina všetkých hlasov členov pozemkového spoločenstva na členskej schôdzi.“ Zo zmluvy podľa nich nepochybne vyplýva, že úmyslom členov spoločenstva bolo upraviť dva druhy členských schôdzí a dva druhy pravidiel hlasovania na nich, pričom povinnosť výboru zvolať opakovanú členskú schôdzu je podmienená neuznášaniaschopnosťou riadnej členskej schôdzy. Žalovaní v 2. a 3. rade ďalej uviedli, že inštitút opakovanej členskej schôdzy slúži na zabezpečenie efektívnejšieho hospodárenia, nakoľko dáva, po neúspešnej riadnej členskej schôdzi, možnosť nadpolovičnej väčšiny všetkých hlasov na členskej schôdzi, ktoré patria prítomným členom spoločenstva, možnosť schváliť materiály a uznesenia predkladané na tejto schôdzi. Poukázali na to, že v stanovách G. D. M. je ohľadom opakovanej členskej schôdzy v článku 10 s názvom „Členská schôdza“ v rozpore so zmluvou na konci poslednej vety vynechaná jej podstatná časť v znení „na členskej schôdzi“. Tvrdili, že nakoľko sa v spoločenstve za

vyššie 5 a pol roka odo dňa jeho vzniku od 14.11.2007 platne nekonala žiadna členská schôdza, v spoločenstve neexistuje žiaden zaužívaný spôsob aplikácie a výkladu sporného bodu stanov. Poukázali však na to, že ustanovenie § 12 ods. 2 ZoPS zakotvuje, že stanovy len podrobnejšie upravujú práva a povinnosti členov spoločenstva, vnútornú organizačnú štruktúru spoločenstva, pôsobnosť jeho orgánov, zásady hospodárenia spoločenstva, prípadne ďalšie otázky, na ktorých sa členovia dohodli. Základným právnym dokumentom spoločenstva je tak podľa nich zmluva o založení, a stanovy predstavujú len akýsi vykonávací predpis k nej, ktorý je vydaný na jej základe, v jej medziach a musí s ňou byť v súlade. Na rozhodovanie počas opakovanej členskej schôdzy je tak podľa nich potrebné aplikovať ustanovenia zmluvy, v súlade s ktorými je na schválenie materiálov a uznesení predkladaných na členskej schôdzi postačujúca nadpolovičná väčšina všetkých hlasov členov pozemkového spoločenstva na členskej schôdzi.

7. Vo vzťahu k opakovanej členskej schôdzi zo dňa 12.12.2012 (ktorá je predmetom tohto konania) žalovaný v 2. a 3. rade uviedli, že dňa 14.11.2012 sa na základe pozvánky predsedu spoločenstva uskutočnila členská schôdza členov spoločenstva, avšak z dôvodu jej neuznášaniashopnosti na nej nebolo platne schválené členmi spoločenstva žiadne uznesenie. Do 30 dní odo dňa konania riadnej členskej schôdzy bola pozvánkou predsedu spoločenstva zvolaná opakovaná členská schôdza (valné zhromaždenie), ktorá sa uskutočnila dňa 12.12.2012. Uviedli, že z pozvánky na opakované valné zhromaždenie tak jasne vyplýva, že tvrdenie, že túto členskú schôdzu nazvali opakovanou žalovaní, je nepravdivé. Podľa žalovaných v 2. a 3. rade je nesporné, ako to podľa nich vyplýva z prezenčnej listiny opakovanej členskej schôdzy členov spoločenstva, podpísanej 12.12.2012, že na ňom bola prítomná nadpolovičná väčšina členov pozemkového spoločenstva pozostávajúca z podielových spoluvlastníkov dokopy vlastníacich 92 platných spoluvlastníckych podielov, a že na tejto členskej schôdzi bolo 66 platnými hlasmi, čo predstavuje 72% všetkých hlasov členov pozemkového spoločenstva na členskej schôdzi, prijaté uznesenie. Uviedli, že mandát orgánov spoločenstva sa v súlade s článkom 10 zmluvy skončil dňa 21.9.2012, a že vzhľadom na túto skutočnosť považovali členovia spoločenstva prítomní na opakovanej členskej schôdzi za nevyhnutné prijať uznesenie, ktorým by boli zvolené nové orgány spoločenstva. Žalobu navrhli zamietnuť.

8. Na pojednávaní žalobca právny záujem na žiadanom určení odôvodnil (doplnil) tak, že konanie na správnom orgáne je prerušené v súvislosti s tým, že rozhodnutia prijaté na valnom zhromaždení boli napadnuté na súde tak, ako to dokladovali vo svojom písomnom podaní a predložených prílohách. Uviedol, že obidve konania boli prerušené a s poukazom na to lesný úrad nemôže ďalej vo veci pokračovať. Vyplýva to z toho, že napáda uznesenie valného zhromaždenia označené v žalobe vo vzťahu ku ktorému bol na Pozemkovom úrade podaný návrh na vykonanie zmeny. Význam tohto konania vidí v tom, že rozhodnutie súdu sa následne doručí Obvodnému lesnému úradu, ktorý bude môcť vo svojom konaní ďalej pokračovať. Ďalej žalobca vo vzťahu k predmetu konania (žalobe) a skutkovým dôvodom, ktoré ju vymedzujú, v rámci záverečného zhrnutia na pojednávaní (č.l. 139) uviedol, že skutkovo nie je potrebné dopĺňať nič nové. Všetko vyplýva z listín tak, ako ich predložil v rámci priebehu tohto konania.

9. V súvislosti s posúdením podmienok tohto konania (len vzhľadom na predchádzajúce úvahy o prerušení konania) súd poukázal na to, že v inom konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 29C/191/2010 sa síce rieši otázka neplatnosti založenia žalovaného v 1. rade, ktorá by, vzhľadom na s tým súvisiacu otázku jeho právnej subjektivity, stanov a oprávnenia konať v jeho mene, mohla mať význam pre posúdenie podmienok tohto konania a v tejto súvislosti aj brániť (bez jej posúdenia) o žalobe meritórne rozhodnúť, keďže však tento subjekt aktuálne v registri pozemkových spoločenstiev zapísaný je (podľa verejného registra existuje), vystupuje na strane žalovaného, všetky osoby zastupujúce strany na pojednávaní súhlasili s tým, aby súd konal, a voči splneniu procesných podmienok ani na základe osobitnej výzvy súdu nenamietali (č.l. 138), po zohľadnení všetkých skutočností i s poukazom na to, že odvolanie môže podať len strana v neprospech ktorej bolo rozhodnuté, ako aj skutočnosť, že súd žalobu voči žalovanému v 1. rade procesne zamietal, komplexné posúdenie tejto otázky v tomto konaní napokon ani nepovažoval za nevyhnutné a preto sa ňou osobitne ďalej ani nezaoberal.

10. Vo veci samej súd rozhodol rozsudkom č.k. 13C/102/2013 - 151 zo dňa 21.11.2017 tak, že žalobu zamietol pre jej neprípustnosť, a to s poukazom na to, že žalobca sa domáha určenia, že opakovaná členská schôdza pozemkového spoločenstva nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je vo všetkých bodoch neplatné s tým, že nepochybne ide o určenie právnej skutočnosti podľa § 137

písm. d) CSP (ktorá je podľa tohto ustanovenia možná ak to vyplýva z osobitného predpisu), avšak možnosť žalobou požadovať takéto určenie zo žiadneho (osobitného) predpisu nevyplýva. Okrem toho súd poukázal na neprípustnosť podanej žaloby aj z pohľadu nedostatku naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, a to jednak vzhľadom na to, že (ad 1) v konaní nebola splnená podmienka núteného procesného spoločenstva, t.j. účasti všetkých subjektov dotknutých napadnutou členskou schôdzou a uznesením na nej prijatým (tak aby rozsudok pre nich mohol byť záväzný), ako aj vzhľadom na skutočnosť, že (ad 2) nastolené otázky s poukazom na ust. § 26 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách preveruje obvodný lesný úrad, ktorý ich v zmysle ust. § 40 zák. č. 71/1967 Zb. môže posudzovať ako otázky predbežné, a preto ani z tohto pohľadu právny záujem na požadovanom určení súdom by nemohol byť naliehavý (nie je naliehavo právne potrebné, resp. nevyhnutné, aby ich ako hlavnú otázku riešil súd - ako osobitný predmet v samostatnom konaní „vo veci samej“).

11. Proti rozsudku však podal žalobca odvolanie, lebo rozhodnutie bolo podľa neho nesprávne, v rozpore s dôkazmi predloženými účastníkmi a vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Podľa žalobcu je správne, že súd skúma procesné podmienky podanej žaloby, súd sa ale vôbec nezaoberal meritom žaloby (pozn. súdu prvej inštancie: čo by malo byť samozrejmé, ak žalobe nemôže byť vyhovené už z procesných dôvodov). Záver súdu, že žaloba je neprípustná s odvolaním sa na § 137 písm. d) CSP, i aplikáciu tohto ustanovenia, žalobca označil za nesprávne. Poukázal na to, že „sa skutok, ktorý je predmetom žaloby ako aj žaloba stali pred 1.7.2016“, a preto posudzovanie danosti naliehavého právneho záujmu je potrebné posúdiť podľa § 80 písm. c) OSP účinného do 31.6.2016, a že aj podľa ustanovenia § 137 písm. c) CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, ktorý nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z právneho predpisu. Naliehavý právny záujem bol podľa žalobcu dostatočne zdôvodnený listinami pripojenými k žalobe, a „okrem toho pre predmet žaloby je potrebné aplikovať právnu úpravu o pozemkových spoločenstvách a to zák. č. 181/95 Z.z. účinný do 1.5.2013 a následne zák. č. 97/2013“ s tým, že podľa žalobcu „ust. § 19 ods. 4 zák. č. 181/95 takúto možnosť pripúšťa a rovnako ust. § 15 ods. 2 zák. č. 97/2013 umožňuje prehlasovaným členom obrátiť sa na súd.“ Ďalej žalobca poukázal na to, že predchádzajúci zákonný sudca nepovažoval jeho žalobu za neprípustnú a za takú ju neoznačil ani odvolací súd (pri rozhodovaní o opravných prostriedkoch proti procesným uzneseniam o prerušení konania a neodkladnom opatrení), a preto podľa neho „už tieto stanoviská odvolacieho súdu mal súd prvej inštancie rešpektovať“. Z hľadiska predvídateľnosti súdneho rozhodnutia nemožno podľa neho obísť iné konania a rozhodnutia všeobecných súdov, kde súd už právoplatne rozhodol a jeho žalobe vyhovel (vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 21Cb/322/2012), alebo koná (vo veci vedenej na tunajšom súde pod sp. zn. 8C/35/2017, 14C/7/2017, 20C/10/2017 a 7C/11/2017). Vo vzťahu k záveru súdu o neúplnom okruhu účastníkov (o tom, že sa konania, ako žalobcovia alebo žalovaní, mali zúčastniť všetky osoby dotknuté uznesením pozemkového spoločenstva, ktorého určenia neplatnosti sa domáha) žalobca uviedol, že tento právny záver je nesprávny, k čomu len poukázal na vyššie uvedené konania, kde všade ako žalovaný alebo žalobca vystupuje Pozemkové spoločenstvo zastúpené výborom a z jeho poverenie predsedom spoločenstva, a že podľa rozhodnutia odvolacieho súdu v inej veci sp. zn. 2Co/109/2017 „pred súdom koná výbor a z jeho poverenia predseda spoločenstva, a tak označený žalobca G. D. M. je správny“, a preto sa s týmito závermi stotožňuje a na ne sa odvoláva. Napokon žalobca v odvolaní vyslovil tiež nesúhlas s názorom súdu o tom, že otázku platnosti uznesenia valného zhromaždenia mal posúdiť podľa § 26 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. správny orgán v zmysle § 40 zák. č. 71/1967 Zb. ako predbežnú otázku. Uviedol, že valné zhromaždenie ako aj jeho žaloba boli podané ešte za účinnosti zákona č. 181/95 Z.z., podľa ustanovenia § 30 (tohto zákona) na konanie o zápise a o zmenách v pozemkovom spoločenstve sa koná podľa zákona o správnom poriadku, a po tom, čo bol podaný návrh žalovanými v 2. a 3. rade na vykonanie zmeny na M. B. Ú. G., tak namietal neplatnosť uznesenia, ktoré teraz napáda a bol poučený, že má podať žalobu na súd o neplatnosť uznesenia valného zhromaždenia, čo aj urobil. Dodal, že takto postupoval správny orgán podľa § 40 ods. 1 zák. č. 71/1967 Zb. s tým, že tento nemohol urobiť úsudok o otázke, o ktorej rozhoduje súd. Podľa žalobcu z jazykového výkladu tohto ustanovenia vyplýva, že si správny orgán môže urobiť úsudok o predbežnej otázke, pričom to neznamená, že musí, ale má možnosť zvoliť aj iný postup a to podľa § 29 ods. 1, t.j. konanie prerušiť preto, že sa začalo konanie o predbežnej otázke. Poukázal aj na to, že neskôr dňa 21.11.2017 podalo G. D. M. aj ďalšie podanie týkajúce sa zmien v registri spoločenstva, na ktoré mu Okresný úrad - pozemkový a lesný odbor pripisom zo dňa 11.12.2017 odpovedal, že pre konanie vedené na súde nemôže konať lebo je prerušené. Takýmto postupom súdu mu je bránené prístupu k ochrane jeho práv a k spravodlivosti.

12. Na základe takéhoto odvolania žalobcu Krajský súd v Prešove napadnutý rozsudok uznesením sp. zn. 5Co/103/2018 zo dňa 2.7.2019 zrušil a vec vrátil tunajšiemu súdu na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Uviedol, že súd prvej inštancie sa s otázkami nastolenými žalobcom v žalobe a v priebehu konania v potrebnom rozsahu nevysporiadal, a tiež že odvolací súd zistil okolnosti, ktoré spochybňujú správnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie.

13. Odvolací súd uviedol, že nesúhlasí so záverom súdu prvej inštancie, že so súhlasom strán možno jednoznačne vyvodiť, že možno so žalovaným konať a že zamietnutím žaloby je táto otázka vyriešená / pozn. súdu prvej inštancie: súd prvej inštancie nehovoril o jej (vy)riešení, ale len o tom, že (len vzhľadom na predchádzajúce úvahy súdu o prerušení konania) v rámci podmienok konania ohľadom právnej subjektivity žalovaného v 1. rade (ktorú nikto nenamietal) vychádzal v podstate z toho, že žalovaný „aktuálne v registri pozemkových spoločností zapísaný je (podľa verejného registra existuje)...“ a nad rámec toho už len pre úplnosť (možno nadbytočne) uviedol, že „...komplexné posúdenie tejto otázky v tomto konaní napokon ani nepovažoval za nevyhnutné a preto sa ňou osobitne ďalej ani nezaoberal“ - vid' bod 9. tohto odôvodnenia). Podľa názoru odvolacieho súdu, tak ako ho už predtým vyslovil aj súd prvej inštancie v uznesení o prerušení konania (ktoré bolo zrušené), v konaní vedenom na tunajšom súde pod sp. zn. 29C/191/2010 sa rieši otázka, ktorá môže mať význam aj pre rozhodnutie súdu v tejto veci (tak, že rozhodnutie o neplatnosti založenia žalovaného v 1. rade a nulnosti uznesení jeho orgánov nepochybne súvisí s registráciou a s tým spojenou právnou subjektivitou žalovaného v 1. rade ako aj určením osôb oprávnených konať v jeho mene, a okrem toho tieto otázky, okrem procesných podmienok a možného odpadnutia predmetu sporu v danej veci majú nepochybne význam aj z hľadiska posudzovania žalobcom tvrdených dôvodov neplatnosti neskoršieho uznesenia členskej schôdze, ktoré sú predmetom daného). Podľa odvolacieho súdu to, že uznesenie o prerušení konania bolo zrušené ešte neznamená, že sa súd prvej inštancie touto otázkou nemá zaoberať ako otázkou predbežnou s tým, že „výsledok o určení neplatnosti uznesenia členskej schôdze“ v tomto konaní by bol diametrálne odlišný od rozhodnutia tak ako bolo vydané. Podľa názoru odvolacieho súdu je potrebné sa v prvom rade zaoberať otázkou, či zmluva o založení pozemkového spolčenstva, ktorým je žalovaný v 1. rade, je platná alebo neplatná, a iba tak je možné určiť či opakovaná členská schôdza žalovaného v 1. rade konaná dňa 12.12.2012 bola alebo nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je vo všetkých bodoch platné alebo neplatné.

14. Ďalej odvolací súd uviedol, že nesúhlasí ani s názorom, že aplikujúc ust. § 137 písm. d) CSP predmetná žaloba (o určení, že opakovaná členská schôdza žalovaného v 1. rade nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je neplatné) nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu, a preto je a contrario neprípustná. Odvolací súd k tomu poukázal na ust. § 19 ods. 4 zákona č. 181/1995 Z.z. účinného v čase konania opakovanej členskej schôdze, podľa ktorého prehlasovaní členovia spolčenstva v otázkach, na ktoré sa vyžaduje súhlas dvojtretinovej väčšiny všetkých hlasov, môžu dať návrh na súd, aby vo veci rozhodol s tým, že „otázkou, či však boli alebo neboli splnené podmienky na podanie žaloby sa súd prvej inštancie vôbec nezaoberal“.

15. V súvislosti so záverom súdu prvej inštancie o neprípustnosti predmetnej žaloby podľa § 137 písm. d) CSP odvolací súd tiež uviedol /v nadväznosti na výklad tejto normy súdom prvej inštancie poukazom na účel tohto ustanovenia, ktorým by mala byť snaha zabrániť zbytočným súdnym sporom (ak ich prejednanie nie je z nejakých výnimočných - osobitným predpisom uznaných - dôvodov zverené súdom), ktorých spornosť možno napraviť inak (inými vhodnejšími spôsobmi), alebo v inom (správnom) konaní, či sporov bez praktického (konečného) významu, a to či už z pohľadu ich účastníkov (čiastkové spory - ktoré neriešia všetky sporné otázky), alebo z pohľadu (všetkých) dotknutých osôb (keďže rozhodnutie súdu nie je záväzná pre všetkých - § 228 ods. 1 CSP) s tým, že je pochopiteľne neprípustné, aby súdy bez zákonom uznaného dôvodu a zvláštnej potreby samostatne osobitne posudzovali v podstate akékoľvek právne skutočnosti súvisiace hoci aj so správnym konaním, ktoré má a môže riešiť správny orgán sám (v danom prípade najmä ust. § 26 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločnostiach)/, že pokiaľ mal súd prvej inštancie za to, že vo veci nemá právomoc rozhodovať, a že ide o otázku, ktorú má vyriešiť príslušný správny orgán v správnom konaní, neprichádza do úvahy zamietnutie žaloby, ale postup podľa § 10 CSP. Odvolací súd dodal, že uvedená otázka priamo súvisí s otázkou naliehavého právneho záujmu na rozhodnutie vo veci, pričom žaloba podľa § 15 ods. 2 zákona č. 97/2013 Z.z., alebo podľa ust. § 19 ods. 4 zákona č. 181/1995 Z.z. je špecifickým prípadom určovacej žaloby, kedy

nie je potrebné preukazovať naliehavý právny záujem, nakoľko možnosť podania takejto žaloby vyplýva priamo zo zákona.

16. Vo vzťahu k otázke nerozlučného procesného spoločenstva k odvolacej námietke žalobcu, že v konaní vystupovali všetky dotknuté osoby „na rozdiel od názoru súdu prvej inštancie, že ako žalobcovia alebo žalovaní mali byť všetci členovia pozemkového spoločenstva, a preto žalobu s poukazom na ust. § 78 ods. 2 CSP zamietol, lebo rozsudok v zmysle subjektívnej záväznosti podľa ust. § 228 ods. 1 CSP by nebol záväzný pre všetkých“ (pozn. súdu prvej inštancie: presnejšie išlo o názor o potrebe účasti nie len všetkých členov pozemkového spoločenstva, ale všetkých dotknutých osôb - keď v zrušenom rozsudku bolo uvedené, že z uznesenia (VZ pozemkového spoločenstva), ktoré je predmetom tohto konania, vyplýva, že sa týka okrem strán sporu, aj viacerých ďalších v ňom uvedených fyzických osôb - označených za členov výboru, dozornej rady, komisií, a cez prerokované body vlastne všetkých členov pozemkového spoločenstva, a preto, podobne ako pri akomkoľvek inom záväznom posudzovaní viacstranného právneho vzťahu, musia byť účastníkom (zúčastnenou stranou) tohto konania všetky tieto dotknuté osoby ako žalobcovia alebo žalovaní) odvolací súd uviedol, že podľa jeho názoru stranami sporu v danej veci v zmysle zákona č. 181/1995 Z.z. alebo zákona č. 97/2013 Z.z. majú byť len prehlasovaní členovia a samotné pozemkové spoločenstvo, ktoré je pasívne vecne legitimované, samozrejme iba v prípade pokiaľ bolo platne založené.

17. Úlohou súdu prvej inštancie bolo opätovne vec prejednať a rozhodnúť s tým, že sa mal vysporiadať s odvolacími námietkami žalobcu a zohľadniť skutočnosti uvádzané odvolacím súdom.

18. Na prejednanie veci bolo nariadené pojednávanie, na ktorom žalovaní v 2. a 3. rade vyjadrili nesúhlas s právnym názorom odvolacieho súdu o tom, že v danom prípade nie je dané nútené procesné spoločenstvo s tým, že podľa ich názoru by naozaj mali byť stranami v tomto konaní všetci členovia pozemkového spoločenstva, a nie iba tí, ktorých si vybral žalobca. Žalobca odôvodnenie žaloby doplnil tým, že v zmysle zákona prehlasovaní členovia môžu podať takúto žalobu, a že na Lesnom úrade boli predkladané viaceré podania, ale Lesný úrad uviedol, že nemôže vo veci konať, lebo stále tu beží konanie na súde, do právoplatného skončenia ktorého bolo správne konanie prerušené. Vo vzťahu k preskúmaniu listín o založení pozemkového spoločenstva žalobca uviedol, že to vzhľadom na vymedzený predmet konania v podstate zrejme nie je potrebné, keď pri podaní žaloby vychádzal zo zápisu v katastri nehnuteľností a tento stav stále platí pokiaľ sa nepreukáže opak, a poukázal tiež na rozhodnutie Lesného úradu o zapísaní Pozemkového spoločenstva, na základe ktorého v podstate toto vzniklo s tým, že sa jedná o administratívne rozhodnutie, ktoré stále platí, a súd toto rozhodnutie v tomto konaní ani nemôže nijako zmeniť. Súd pritom, podobne ako v pôvodnom rozsudku, osobitne zdôrazňuje, že žiadne iné než vyššie uvedené podstatné skutočnosti v konaní stranami uvedené a ani zákonom stanoveným procesným postupom súdu (§ 215 ods. 1 a 2 CSP) zistené neboli, a pripomína, že v konaní je viazaný žalobným návrhom, vrátane tvrdení rozhodujúcich skutočností, ktoré ho vymedzujú, a dôkazov označených na ich preukázanie, a preto iný skutkový stav resp. okolnosti, než tie ktoré strany konania vymedzili včas (§ 153 a 154 CSP) uplatnenými prostriedkami procesného útoku a obrany, teda také ktoré žiadna zo strán určite a nezrozumiteľne netvrdila, predmetom konania a posudzovania (a teda ani zisťovania a dokazovania) neboli a ani byť nemohli (§ 216 ods. 1 CSP a § 185 ods. 2 CSP). To samozrejme platí aj na prípadné ďalšie neprípustne oneskorené dodatočné dopĺňanie ďalších podstatných skutočností (§ 153 ods. 1 CSP), ktoré by v zmysle ust. § 140 ods. 2 CSP bolo zmenou žaloby, možnou len so súhlasom súdu a spravidla len vtedy, ak by sa tým doterajšie výsledky konania (§ 143 ods. 2 CSP) podstatne nezmenili (a v odvolacom konaní dokonca absolútne neprípustnou, § 371 CSP).

19. Na základe uvedeného sa súd prvej inštancie následne vecou zaoberal opätovne, zohľadnil skutočnosti uvádzané odvolacím súdom, a opätovne dospel k záveru, že žaloba je nedôvodná, preto ju znovu zamietol, a v odôvodnení tohto rozhodnutia, v nadväznosti na závery odvolacieho súdu i odvolacie námietky žalobcu, rozvíja a dopĺňa právne úvahy, ktoré ho k tomu viedli.

20. Podľa § 156 CSP konanie sa začína doručením žaloby alebo doručením návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia alebo zabezpečovacieho opatrenia súdu.

21. Podľa § 131 CSP žaloba je procesný úkon, ktorým sa uplatňuje právo na súdnu ochranu ohrozeného alebo porušeného práva.

22. Podľa § 132 ods. 1 CSP v žalobe sa okrem všeobecných náležitostí podania uvedie označenie strán, pravdivé a úplné opísanie rozhodujúcich skutočností (povinnosť tvrdenia), označenie dôkazov na ich preukázanie (dôkazná povinnosť) a žalobný návrh.

23. Podľa § 216 ods. 1 CSP súd je viazaný žalobným návrhom žalobcu.

24. Podľa § 137 CSP žalobou možno požadovať, aby sa rozhodlo najmä o
c) určení, či tu právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem; naliehavý právny záujem nie je potrebné preukazovať, ak vyplýva z osobitného predpisu, alebo
d) určení právnej skutočnosti, ak to vyplýva z osobitného predpisu.

25. Podľa § 19 ods. 4 zák. č. 181/1995 Z.z. (účinného do 30.4.2013) prehlasovaní členovia spoločenstva v otázkach, na ktoré sa vyžaduje súhlas dvojtretinovej väčšiny všetkých hlasov, môžu dať návrh na súd, aby vo veci rozhodol.

26. Podľa § 15 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. (účinného od 1.5.2013) zhromaždenie rozhoduje podľa § 14 ods. 7 písm. a), b), i) a j) nadpolovičnou väčšinou hlasov všetkých členov spoločenstva; o veciach podľa § 14 ods. 7 písm. c), f), g), h) a k) zhromaždenie rozhoduje nadpolovičnou väčšinou hlasov členov spoločenstva, ktorých podiely na spoločnej nehnuteľnosti nespravuje alebo s ktorými nenakladá fond podľa § 10 ods. 1 a 2 a ktorých podiely na spoločne obhospodarovanej nehnuteľnosti nespravuje alebo s ktorými nenakladá správca. O veciach podľa § 14 ods. 7 písm. d) a e) rozhodujú len vlastníci spoločnej nehnuteľnosti nadpolovičnou väčšinou všetkých hlasov. Prehlasovaní členovia spoločenstva majú právo obrátiť sa na súd, aby rozhodol o neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia

27. Podľa § 228 ods. 1 CSP výrok právoplatného rozsudku je záväzný pre strany a pre tých, ktorí sa stali právnyimi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku, ak nie je ustanovené inak.

28. Podľa § 78 ods. 1 CSP, nútené spoločenstvo je procesné spoločenstvo, v ktorom osobitný predpis vyžaduje pre úspech v spore účasť všetkých subjektov právneho vzťahu.
Podľa § 78 ods. 2 CSP, súd žalobu zamietne, ak nie je splnená podmienka účasti všetkých subjektov podľa odseku 1.

29. V dôvodovej správe k ust. § 137 CSP bolo uvedené, že záujmom bolo vylúčiť všetky nepotrebné a nezmyselné žaloby o určenie neplatnosti, resp. platnosti právnych úkonov a iných právnych skutočností, ktoré vyvolávajú ďalšie spory a mliaňajú sa účelu žaloby určovacej.

30. Podľa § 470 ods. 1 CSP ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti (princíp okamžitej aplikability).

31. Pokiaľ ide o podmienky konania (z hľadiska procesnej subjektivity žalovaného v 1. rade), ktorými sa súd pôvodne zaoberal len v rámci úvah o prerušení konania, súd vychádzal z toho, že žalovaný v 1. rade je na základe rozhodnutia príslušného správneho orgánu (ktoré má povahu verejnej listiny podľa § 205 CSP) aktuálne stále zapísaný v registri pozemkových spoločenstiev (zápis do ktorého má konštitutívny charakter) a teda existuje, s tým, že súd v tomto konaní toto rozhodnutie a zápis správneho orgánu nie je oprávnený preskúmať a ani meniť. Vzhľadom na to má súd za to, že v čase rozhodovania súdu bola splnená podmienka procesnej subjektivity (existencie) žalovaného a súd vo veci mohol konať s tým, že otázka platnosti jeho založenia (nie existencie) a platnosti jeho zakladateľských listín má, resp. by mohla mať význam už len z hľadiska posúdenia ďalších súvislostí platnosti napádaného uznesenia pozemkového spoločenstva (pri rozhodovaní vo veci samej). Napokon, z rovnakého predpokladu zrejme vychádzal aj odvolací súd v predchádzajúcom odvolacom konaní v tejto veci, inak by ani on so žalovaným v 1. rade zrejme ani v odvolacom konaní nepokračoval a odvolacie konanie voči nemu zastavil (§ 62 CSP).

32. Pokiaľ ide pritom o žalobu samotnú, súd prvej inštancie sa ďalej podľa pokynu odvolacieho súdu zaoberal otázkou, či boli splnené podmienky na podanie žaloby podľa ust. § 19 ods. 4 zákona č. 181/1995 Z.z., ktorý bol účinný v čase konania opakovanej členskej schôdze.

33. Súd pritom opätovne zdôrazňuje, že v návrhovom konaní je výlučne na žalobcovi a jeho zodpovednosti čoho (akého práva) a na základe akých skutočností sa v súdnom konaní domáha. V zmysle ustanovenia § 132 ods. 1 CSP musí žalobca v žalobe pravdivo a úplne opísať rozhodujúce skutočnosti, ktoré odôvodňujú uplatnený nárok (povinnosť tvrdenia), teda vymedziť skutkové okolnosti, ktoré majú byť podkladom rozhodnutia, označiť dôkazy na preukázanie svojich tvrdení (dôkazná povinnosť), a uviesť žalobný návrh. Žalobným návrhom je súd viazaný. Žalobca teda procesne zodpovedá za to čo a prečo žaluje, a za výber a formuláciu procesných prostriedkov. Je preto zásadne vecou toho, kto navrhuje začatie konania, aby žalobu prispôbil po stránke formulačnej a obsahovej § 132 ods. 1 CSP.

34. V danom prípade je pritom z obsahu žaloby nepochybne zrejmé, že žalobca sa domáha určenia, že opakovaná členská schôdza Pozemkového spoločenstva Orkucany, konaná dňa 12.12.2012, nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je vo všetkých bodoch neplatné, a nie aby súd v zmysle ust. § 19 ods. 4 zák. č. 181/1995 Z.z. rozhodol v otázke (vo veci), ktorá bola predmetom hlasovania. Aby mohlo ísť o žalobu podľa tohto ustanovenia, predmetom tohto konania a rozhodovania súdu by teda malo byť (konštitutívne) rozhodnutie súdu v dôležitej otázke, ktorá bola predmetom hlasovania (teda jej riešenie) a v ktorej bol žalobca (žalobcovia) prehlasovaný, a nie len deklaratórne posúdenie uznášaniaschopnosti a (ne)platnosti hlasovania, ktoré žalobca žiada v danom prípade. Žalobca nežiada rozhodnutie v otázke, ktorá bola predmetom hlasovania. V tejto súvislosti pritom súd podporne poukazuje aj na uznesenie NS SR zo 17.6.2019, sp. zn. 8Cdo/127/2018, podľa ktorého pri obdobnom rozhodovaní podľa § 139 ods. 2 CSP (na ktorého ďalší odsek odkazuje aj legislatívna poznámka pod čiarou k ust. § 19 ods. 4 zák. č. 181/1995 Z.z.) „podstatné je, aby výrok rozhodnutia súdu mal konštitutívny charakter a bol i materiálne vykonateľný“. V danom prípade o takúto žalobu nepochybne nejde, a ustanovenie § 19 ods. 4 zák. č. 181/1995 Z.z. tak na ňu nepochybne nedopadá. Je zrejmé, že ide o určenie právnej skutočnosti (t.j. skutočnosti, s ktorou zákon spája právne následky - najmä absenciu rozhodnutím členskej schôdze deklarovaných práv a povinností) podľa § 137 písm. d) CSP. Možnosť žalobou požadovať takéto určenie v civilnom sporovom konaní (tak ako je to napr. pri možnosti domáhať sa určenia neplatnosti uznesenia valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 131 Obchodného zákonníka) však nevyplýva zo žiadneho (osobitného) predpisu, táto žaloba je teda v zmysle ust. § 137 písm. d) CSP a contrario neprípustná, a preto ju súd zamietol.

35. Súd opakuje, že ustanovenie § 137 písm. d) CSP je z gramatického hľadiska je úplne jednoznačné, a v spojení s § 3 CSP (s poukazom na oprávnenie správneho orgánu posudzovať právne skutočnosti v rámci predbežných otázok samostatne) a článkom 2 ods. 2 Ústavy SR absolútne vylučuje požadované rozhodnutie súdu (bez možnosti jeho uváženia). Pre vysvetlenie pritom, aj z hľadiska výkladu právnej normy podľa jej účelu, možno uviesť, že pri prejednávaní a rozhodovaní súkromnoprávných sporov a iných súkromnoprávných vecí orgánmi štátu uvedené nepochybne súvisí s otázkou vhodnosti a správnosti zvoleného procesného postupu dotknutých subjektov tak, aby tento zodpovedal povahe a obsahu príslušného právneho vzťahu, a tak aby ich štátne orgány (súkromnoprávne spory resp. iné súkromnoprávne veci) riešili adekvátnym spôsobom v rámci im zverených právomocí v príslušnom konaní. Účelom tohto ustanovenia, okrem zrejmých ústavných obmedzení výkonu štátnej moci a jej trojdelenia (v snahe zamedziť neprípustnej konkurencii jednotlivých druhov moci, v tomto prípade najmä moci výkonnej, reprezentovanej správnymi orgánmi - pozemkovými úradmi, a moci súdnej) je nepochybne (tak ako to vyplýva aj z dôvodovej správy, viď bod 29. tohto odôvodnenia) tiež zabrániť rozmnožovaniu zbytočných súdnych sporov (ak ich prejednanie nie je z nejakých výnimočných - osobitným predpisom uznaných - dôvodov zverené súdom), ktorých spornosť možno napraviť inak (inými vhodnejšími spôsobmi), alebo v inom (správnom) konaní, či sporov bez praktického (konečného) významu, a to či už z pohľadu ich účastníkov (čiastkové spory - ktoré neriešia všetky sporné otázky), alebo z pohľadu (všetkých) dotknutých osôb (keďže rozhodnutie súdu nie je záväzné pre všetkých - § 228 ods. 1 CSP). Je pochopiteľne neprípustné, aby súdy bez zákonom uznaného dôvodu a zvláštnej potreby samostatne osobitne posudzovali v podstate akékoľvek právne skutočnosti súvisiace hoci aj so správnym konaním, ktoré má a môže riešiť správny orgán sám (v danom prípade viď najmä ust. § 26 ods. 2 zák. č. 97/2013 Z.z. o pozemkových spoločenstvách). Pri opačnom výklade by sme totiž dospeli k absurdnému záveru, že prakticky všetky správne orgány by pri výkone svojej pôsobnosti nemuseli rozhodovať, a mohli a mali by čakať na (prioritné) „záväzné“ posúdenie pre nich významných (právných) skutočností súdom, a následne vo svojich „rozhodnutiach“ sa už len naňho odvolať.

36. Pokiaľ ide pritom o otázku právomoci rozhodovania súdu (nastolenú odvolacím súdom), určenie právnej skutočnosti, ktoré je predmetom tohto konania, nepochybne spadá do rozhodovacej právomoci súdu podľa § 137 písm. d) CSP a súd o tom nemal (a nikde ani nevyjadril) žiadne pochybnosti. Súd nikde netvrdil, že by mal správny orgán právomoc meritórne (vo veci samej) rozhodnúť o určení právnej skutočnosti, ktoré žalobca urobil predmetom tohto konania. Súd len (v súvislosti s otázkou naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení) poukazuje na to, že správny orgán si v správnom konaní pri rozhodovaní o zápise či zmene zápisu v registri pozemkových spoločností (pre ktoré žalobca vlastne toto rozhodnutie súdu žiada) môže otázku, ktorá je predmetom tohto konania, posúdiť aj sám (ako otázku predbežnú), a nie je teda zrejme prečo by mal o nej naliehavo (osobitne) rozhodovať súd, aj keď právomoc na to má (ďalej viď aj bod 43. tohto odôvodnenia).

37. Nad rámec vyššie uvedeného samostatného prioritného dôvodu zamietnutia žaloby pre jej neprípustnosť podľa § 137 písm. d) CSP, pre ktorý sú už ďalšie dôvody nepodstatné, súd opätovne už len pre úplnosť, aj pre vylúčenie odvolacích námietok žalobcu o prípustnosti podanej žaloby podľa zrušeného OSP (účinného v čase jej podania - aj keď v prípade zmeny procesných predpisov, ktoré súd musí aplikovať aj na už začaté súdne konania, ide celkom nepochybne o prípustnú len tzv. nepravú retroaktivitu) sekundárne dopĺňa, že ak by sme aj žalobu v rozpore s ust. § 470 ods.1 CSP posudzovali podľa doterajších predpisov, keď podľa § 80 písm. c) O.s.p. návrhom na začatie konania bolo možné uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, len ak bol na tom naliehavý právny záujem, ani ten v tomto prípade nebol daný.

38. Predpokladom úspešnosti určovacieho návrhu, vychádzajúc z ust. § 80 písm. c) O.s.p. a konštantnej judikatúry, boli z hľadiska procesného dve podmienky. Prvou bolo samozrejme preukázanie existencie, resp. neexistencie konkrétneho právneho vzťahu alebo práva účastníkov, ktorého posúdenie je predmetom konania (t.j. že účastníci sú, resp. nie sú subjektom hmotnoprávneho oprávnenia a povinnosti, o ktoré v konaní ide), a druhou (podobne ako aj dnes pri určení práva podľa § 137 písm. c) CSP), že navrhovateľ má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Obidve podmienky je potrebné rozlišovať, aj keď spolu úzko súvisia a naliehavý právny záujem treba posudzovať podľa požadovaného petitu. Ak je však žaloba pre nedostatok naliehavého právneho záujmu procesne neprípustná, je vylúčené ďalej sa zaoberať žalobou vo veci samej (mutatis mutandis porovnaj rozhodnutia NS SR sp. zn. 1 Cdo 26/07, 2 Cdo 231/07, 1 Cdo 91/2006).

39. „Všeobecným predpokladom, aby súd žalobe (akéhokoľvek druhu) vyhovel, je právny záujem žalobcu, teda záujem na tom, aby bol vyhovujúci rozsudok pre neho po právnej stránke významný, čiže užitočný (aby mal zmysel). Pri niektorých druhoch žalôb je právny záujem žalobcu inherentný. Napríklad pri žalobe na plnenie platí, že ak žalobca tvrdí, že žalovaný mu niečo dlží (že porušuje právnu povinnosť), potom je samozrejme, že žalobca má právny záujem na získaní rozsudku (exekučného titulu). Skutkové a právne zistenie súdu, že žaloba je dôvodná (že žalovaný porušuje právnu povinnosť) už ipso facto znamená, že právny záujem žalobcu je daný. ... Pri určovacích žalobách však samotná dôvodnosť skutkových a právnych tvrdení žalobcu ešte neznamená, že prípadný vyhovujúci určovací rozsudok bude mať pre žalobcu právny význam, teda či bude sporové konanie užitočné alebo naopak zbytočné.“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 500). Právny záujem žalobcu na žiadanom určení pri určovacích žalobách pritom musí byť podľa požiadavky zákona dokonca kvalifikovaný, t.j. naliehavý. Je pritom zrejme, že naliehavý právny záujem môže byť iba na takom určení, ktoré je právne významné, určité, vykonateľné, a vytvárajúce tak pevný základ právneho vzťahu, resp. spôsobilé riešiť právne spory medzi účastníkmi v čase vyhlásenia rozsudku, a zároveň odstránenie stavu ohrozenia, resp. neistoty nie je možné dosiahnuť iným vhodným spôsobom. Inými slovami, podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p. (teraz § 137 písm. c) CSP) je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, ktorý sa viaže na konkrétny určovací petit a súvisí s otázkou, či tento petit zodpovedá povahe a obsahu príslušného právneho vzťahu, a či sa rozhodnutím podľa daného určovacieho petitu dosiahne odstránenie spornosti práv a neistoty v právnych vzťahoch. Naliehavý právny záujem teda vyplýva spravidla z toho, že právne postavenie žalobcu je bez tohto určenia ohrozené alebo neisté, odstránenie stavu objektívnej právnej neistoty medzi žalobcom a žalovaným, ktorý je ohrozením žalobcovho právneho postavenia, nemožno dosiahnuť iným vhodným spôsobom, a potreba tohto určenia je zároveň naliehavá, čo okrem časového akcentu súvisí aj s otázkou vhodnosti a správnosti žalobcom zvoleného petitu, t.j. či tento petit zodpovedá povahe a obsahu príslušného právneho vzťahu, a či sa rozhodnutím podľa daného určovacieho petitu dosiahne

odstránenie spornosti práv a neistoty v právnych vzťahoch, resp. či požadované určenie je spôsobilé riešiť právne spory medzi stranami v čase vyhlásenia rozsudku. Účelom tejto podmienky je totiž zabrániť rozmnožovaniu zbytočných sporov (ktorých spornosť možno odstrániť či napraviť inak), alebo sporov bez praktického (konečného) významu pre ich účastníkov.

40. V danom prípade sa žalobca domáha určenia, že opakovaná členská schôdza pozemkového spoločenstva (žalovaného v 1. rade), konaná dňa 12.12.2012, nebola uznášaniaschopná a uznesenie na nej prijaté je vo všetkých bodoch neplatné. Poukazuje pritom na konanie na Obvodnom lesnom úrade E. G. vo veci návrhu na zápis zmeny zapísaných údajov do registra pozemkových spoločenstiev. Opomína však pritom skutočnosť, že zápis zmien v registri pozemkových spoločenstiev (okrem vzniku pozemkové spoločenstva registráciou) má len evidenčnú povahu, a teda že skutočnosti eventuálne vyplývajúce z tam predkladaných listín, ak sú platné, už nastali a týkajú sa všetkých v nich uvedených či dotknutých osôb. Z uznesenia, ktoré je predmetom tohto konania (podľa jeho písomného vyhotovenia predloženého žalobcom na č.l. 26 spisu), pritom vyplýva, že sa týka, okrem strán sporu, aj viacerých ďalších v ňom uvedených fyzických osôb - označených za členov výboru, dozornej rady, komisií, a cez prerokované body vlastne všetkých členov pozemkového spoločenstva. Toto konanie, ktoré sa týka určenia neplatnosti uznesenia členskej schôdzy pozemkového spoločenstva, sa tak vo svojej podstate dotýka práv a povinností všetkých týchto osôb (najmä toho kto je z pohľadu ich vzťahov oprávnený zvolávať členskú schôdzu, riadiť a zastupovať pozemkové spoločenstvo), a preto, podobne ako pri akomkoľvek inom záväznom posudzovaní viacstranného právneho vzťahu, musia byť účastníkom (zúčastnenou stranou) tohto konania všetky tieto dotknuté osoby (tzv. nútené procesné spoločenstvo podľa § 78 ods. 1 CSP). Je tomu tak preto, aby jednak neboli ukrátení na svojich právach, a mohli sa k veci vyjadriť, a najmä preto, aby rozsudok mohol byť pre nich záväzný a mal vôbec význam (rozsudok totiž v zmysle § 228 ods. 1 CSP - okrem osobitne ustanovených výnimiek, práve tak ako je to napr. pri osobitným predpisom ustanovenej možnosti domáhať sa určenia neplatnosti valného zhromaždenia spoločnosti s ručením obmedzeným podľa § 131 ods. 5 Obchodného zákonníka - zaväzuje len strany konania). Z povahy veci je teda z hľadiska vecnej legitímácie nevyhnutné, aby v konaní vystupovalo spoločenstvo, inak musí byť žaloba zamietnutá. „V prípade žaloby o neplatnosť právneho úkonu sa vyžaduje, aby na strane žalovaných ako nútené procesné spoločenstvo vystupovali všetci účastníci dotknutého právneho úkonu. Ak by žalobca namiesto núteného procesného spoločenstva žaloval len jeden subjekt, prípadne nie všetkých nútených spoločníkov, žaloba by musela byť pre nedostatok pasívnej vecnej legitímácie zamietnutá.“ (in: Števec, M., Ficová, S., Baricová, J., Mesiarkinová, S., Bajánková, J., Tomašovič, M., a kol. Civilný sporový poriadok. Komentár. Praha: C. H. Beck, 2016, s. 266).

41. V danom prípade sa otázka uznášaniaschopnosti členskej schôdzy a neplatnosti jej uznesenia, tak ako je uvedené vyššie, dotýka aj ďalších osôb (subjektov týchto právnych vzťahov), ktoré nie sú stranou v tomto konaní. Pri posudzovaní právnych úkonov, tak ako bolo uvedené vyššie, však musia byť účastníkom takého konania všetky subjekty týchto právnych vzťahov, a preto pokiaľ nevystupujú na strane žalobcu, mali by vystupovať na strane druhej. V tomto prípade však tomu tak nebolo, na konaní sa, či už ako žalobcovia alebo ako žalovaní nezúčastňujú všetky osoby dotknuté napadnutým uznesením a všetci členovia pozemkového spoločenstva, a aj preto by bolo potrebné žalobu s poukazom na ust. § 78 ods. 2 CSP zamietnuť (rozsudok by totiž v zmysle subjektívnej záväznosti podľa ust. § 228 ods. 1 CSP nebol záväzný pre všetkých, tak ako je to napr. pri rozhodnutí podľa § 131 ods. 5 Obchodného zákonníka).

42. Odvolací súd síce uviedol, že „podľa jeho názoru stranami sporu v danej veci o neplatnosti rozhodnutia zhromaždenia tak v zmysle zákona č. 181/1995 Z.z. alebo zákona č. 97/2013 Z.z. majú byť len prehlasovaní členovia a samotné pozemkové spoločenstvo, ktoré je pasívne vecne legitímované“, k tomuto však /okrem toho že súd má pochybnosti o účasti (všetkých) prehlasovaných členov (a v zmysle záverov odvolacieho súdu) a aj o legitímnej účasti žalovaných v 2. a 3. rade a prípustnosti žaloby voči nim (ak by mali byť stranami sporu len prehlasovaní členovia a samotné pozemkové spoločenstvo)/ súd prvej inštancie poukazuje na novšie právne závery najvyššej súdnej autority týkajúce sa záväznosti rozhodnutia súdu a nerozlučného procesného spoločenstva v procesne obdobnom spore o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdzy družstva a trvá na tom, že podľa § 78 ods. 1 CSP v spojení v posúdením nalievavého právneho záujmu na požadovanom určení a významu požadovaného rozhodnutia mali zúčastniť všetky dotknuté osoby. V uznesení NS SR z 13.12.2019, sp. zn. 10Bdo/73/2018 totiž tento uviedol, že „z ustanovení Obchodného zákonníka (pozn. súdu

prvej inštancie: podobne ako v tomto prípade z ust. zák. č. 181/1995 Z.z. a CSP) nevyplýva záver, že právoplatné rozhodnutie súdu, vydané v spore o určenie neplatnosti uznesenia členskej schôdze družstva, je záväzné pre každého, teda nie len pre sporové strany, t.j. tých, ktorí v spore vystupujú ako žalobca a žalovaný (§ 60 CSP), prípadne tých, ktorí sa stali právnymi nástupcami strán po právoplatnosti rozsudku“. Z uvedeného tak vyplýva záver, že ak sa teda v súdnom konaní na súdnom spore nezúčastnia osoby ktorých sa to týka, rozhodnutie pre nich záväzné nie je, a z tohto pohľadu je tak bez (naliehavého) právneho významu.

43. Napokon, vo vzťahu k neprípustnosti tejto žaloby (v súvislosti s nedostatkom naliehavého právneho záujmu), má súd stále za to, že, aj keby bola podaná s účasťou všetkých dotknutých osôb (či už na strane žalobcov alebo žalovaných), nastolené otázky má prejednávať obvodný lesný úrad, ktorých ich v zmysle ust. § 40 zák. č. 71/1967 Zb. môže posudzovať ako otázky predbežné, a preto ani z tohto pohľadu právny záujem na požadovanom určení súdom by nemohol byť naliehavý. Pokiaľ ide o námietku žalobcu, že správny orgán prerušil svoje konanie podľa § 29 zák. č. 71/1967 Zb. s ohľadom na toto súdne konanie a nemôže preto konať, čím žalobca odôvodňuje naliehavý právny záujem na žiadanom určení, tak k tomu súd poukazuje na nezmyselnosť tohto postupu, nakoľko konanie správneho orgánu v zmysle tohto ustanovenia bolo možné prerušiť až keď sa začalo konanie o predbežnej otázke, a nepostačovalo teda k tomu len „odkázanie“ účastníkov na podanie návrhu na začatie takéhoto konania na súde (pred jeho začatím). Okrem toho odôvodňovanie potreby súdneho rozhodnutia poukazom na to, že takéto rozhodnutie je potrebné pre správne konanie len preto, že toto je prerušené do právoplatného skončenia tohto súdneho konania, je tautologickým nezmyslom, a malo by byť zrejmé, že prekážka správneho konania a takto odôvodňovaná potreba súdneho rozhodnutia odpadne ihneď, ako sa toto (v naznačenom smere nezmyselné) súdne konanie akýmkoľvek spôsobom (aj bez meritórneho rozhodnutia) právoplatne skončí (odpadne prekážka správneho konania), a správny orgán si tak nastolené otázky (ako predbežné) bude môcť riadne vyriešiť sám.

44. Pokiaľ ide o poukaz žalobca na iné obdobné konanie na tunajšom súde, kde súd údajne obdobnej žalobe v obdobnej veci pod sp. zn. 21Cb/322/2012 vyhovel, je potrebné si uvedomiť, že rozhodnutia iného všeobecného súdu nie sú pre tento súd záväzné, a súd tiež poukazuje na to, že žalovaní v 2. a 3. rade, tak ako to vyplýva z ich vyjadrenia predloženom žalobcom (č.l. 32), v konaní vo veci 21 Cb/322/2012 so žalobným návrhom (týkajúcim sa inej členskej schôdze 14.11.2012) súhlasili a súd rozhodol vlastne na základe uznania (možno aj bez úvahy o podstate žaloby). V tomto konaní však títo žalovaní so žalobou nesúhlasia a bránia sa, a skutkový a právny stav je teda úplne iný.

45. O náhrade trov konania súd rozhodoval v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP, podľa ktorého o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí. Podľa § 255 ods. 1 CSP súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

46. Podľa § 251 CSP trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva. Podľa § 257 CSP výnimočne súd neprizná náhradu trov konania, ak existujú dôvody hodné osobitného zreteľa.

47. Žalovaní v 2. a 3. rade boli v konaní úspešní v plnom rozsahu, a preto im súd voči žalobcovi v zmysle ust. § 255 ods. 1 CSP priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, o výške ktorých rozhodne súd po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

48. Aj žalovaný v 1. rade bol z procesného hľadiska v konaní úspešný v celom rozsahu, a preto by mal súd v zmysle ust. § 262 ods. 1 CSP aj bez návrhu (s prihliadnutím na obsah súdneho spisu) v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí, priznať mu podľa § 255 ods. 1 CSP plnú náhradu trov konania, o ktorej výške by následne v zmysle § 262 ods. 2 CSP rozhodol po právoplatnosti tohto rozhodnutia samostatným uznesením (ktoré by vydal súdny úradník). Keďže však tomuto žalovanému v doterajšom konaní podľa obsahu súdneho spisu doposiaľ žiadne konkrétne preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva (trovy konania) nevznikli, a neúspešný žalobca na náhradu trov konania nemá právo, vo vzťahu medzi žalobcom a žalovaným v 1. rade súd náhradu trov konania stranám nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia. Odvolanie sa podáva na súde, proti rozhodnutiu ktorého smeruje.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (§ 127 ods. 1 CSP) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.